

PROTOCOL DYSLEXIE

BC BROEKHIN ROERMOND

R. Koonen & A. Vervuurt Versie 01-05-2026



Inhoudsopgave**Pagina**

Inleiding en visie op dyslexie	3
Ondersteuning van leerlingen	4
De rol van de betrokken personen	5
Compensatie	7
Dyslexiescreening	8

Inleiding

BC Broekhin gaat uit van de definitie zoals die gehanteerd wordt door de stichting Dyslexie Nederland: “Dyslexie is een stoornis die gekenmerkt wordt door een hardnekkig probleem met het aanleren en accuraat en/of vlot toepassen van het lezen en/of spellen op woordniveau.”

De school vindt een goede facilitering van dyslectische leerlingen belangrijk. In dit document leest u de visie op dyslexie, hoe de school hiermee omgaat en wie welke verantwoordelijkheden heeft. Dit protocol geldt voor zowel de reguliere stroom als voor de Vrijeschool.

Visie op dyslexie

Voor elke leerling geldt dat diens talenten optimaal ontwikkeld zouden moeten worden en dat hij/zij daartoe alle kansen geboden krijgt. Allereerst is het belangrijk dat een leerling met dyslexie zijn/haar beperking accepteert en ermee om leert gaan. Op BC Broekhin vormen dyslectische leerlingen gelukkig geen uitzondering.

De school biedt uitgebreide mogelijkheden tot facilitering van dyslectische leerlingen. In het dyslexieprotocol leest u hoe we dat doen.

Ondersteuning van leerlingen

Brugklas en instroom vanuit andere scholen

Een dyslectische leerling die zich op deze school aanmeldt, wordt gevraagd naar een dyslexieverklaring en het bijbehorende onderzoeksverslag. Hierin wordt beschreven op welke onderdelen een leerling uitvalt en/of extra hulp nodig heeft. Deze verklaring wordt in Magister geplaatst.

Tijdens de eerste weken op de onze school of direct na de officiële diagnose, gaat de dyslexiecoördinator in gesprek met de leerling. In dit gesprek informeert de dyslexiecoördinator over de beschikbare faciliteiten op onze school. Na afloop ontvangen de leerling en ouders een mail over de ondersteuningsmogelijkheden die zijn besproken. De dyslexiecoördinator is via mail (r.koonen@mdw.broekhin.nl) bereikbaar voor vragen van leerlingen en ouders. Indien nodig kan er een (online) gesprek georganiseerd worden.

Enkele weken na de start van het nieuwe schooljaar wordt er een informatieavond georganiseerd voor ouders en leerlingen.

Leerjaar 1 en hoger

Jaarlijks komen er in de loop van het schooljaar nieuwe dyslectische leerlingen bij. Als ouders/verzorgers, mentoren en/of docenten vermoeden dat er bij een leerling sprake is van dyslexie, is het belangrijk de leerling te laten testen. Pas op grond van een dyslexieverklaring is namelijk facilitering mogelijk. De orthopedagoog op BC Broekhin kan een eerste screening doen, waarna de leerling eventueel doorverwezen wordt naar een officiële instantie (zie hiervoor blz. 9, dyslexiescreening).

Is de officiële dyslexieverklaring eenmaal binnen, dan volgt dezelfde procedure als die hierboven beschreven is.

Vrijeschool

Binnen de vrijeschool ervaren dyslectische leerlingen in de onderbouw vaak minder belemmeringen dan in het regulier onderwijs. Dit komt grotendeels doordat er in deze fase nog weinig gebruik wordt gemaakt van toetsmomenten. Desondanks kunnen leerlingen die daar behoefte aan hebben ook hier al profiteren van de inzet van diverse ondersteunende middelen.

Zowel in het jaar voorafgaand aan de bovenbouw als in de bovenbouwfase zelf, wanneer er meer getoetst gaat worden, kunnen zij op dezelfde faciliteiten aanspraak maken als de leerlingen in het regulier onderwijs. Omdat de leerlingen van de Vrijeschool vooral in de beginjaren geen gebruik maken van methodes, is het gebruik van luisterboeken nauwelijks een optie. Uiteraard kan in de bovenbouw, wanneer wel meer gebruik gemaakt wordt van methodes, gezorgd worden voor luisterboeken. Voor de andere leerjaren kan in een persoonlijk gesprek altijd gekeken worden naar ondersteuning op maat.

Examenjaar

Dyslectische leerlingen hebben recht op faciliteiten tijdens de schoolexamens en het centraal examen. De school ziet toe op een correcte registratie hiervan conform de voorschriften van de inspectie.

De rol van de betrokken personen

Leerlingen

Goed leren omgaan met de eigen dyslexie is voor elke dyslectische leerling belangrijk. Gelukkig vormen dyslectische leerlingen op BC Broekhin geen uitzondering: vaak zitten er meer dyslectische leerlingen in dezelfde klas. Docenten zijn gewend aan het omgaan met leerlingen met dyslexie en er wordt op gestuurd dat ook de medeleerlingen het zo snel mogelijk normaal gaan vinden dat dyslectische leerlingen nu eenmaal bepaalde faciliteiten krijgen.

Op BC Broekhin worden leerlingen gestimuleerd verantwoordelijkheid te nemen voor hun eigen leerproces. Dyslectische leerlingen dienen hun rechten te kennen op gebied van dyslexie en dienen hier dus actief mee om te gaan. Als er bij een bepaald vak een probleem is, kunnen ze dit zelf proberen op te lossen met de vakdocent en/of de mentor. Als dit om welke reden dan ook niet lukt, kunnen ze de hulp van de dyslexiecoördinator inschakelen. Deze kijkt samen met de leerling en vakdocent naar het probleem en zoekt naar een geschikte oplossing.

Ouders/verzorgers

Het is belangrijk dat ouders/verzorgers betrokken zijn bij de ontwikkeling van hun kind en dat zij hun kind helpen bij het zo snel mogelijk accepteren van de belemmeringen die gepaard gaan met dyslexie. Zonder ondersteuning en betrokkenheid van de thuissituatie kan de facilitering niet optimaal verlopen. Bij eventuele problemen is het zeer wenselijk dat het thuisfront contact opneemt met de school .

Mentor

De mentor is op BC Broekhin het eerste aanspreekpunt voor ouders/verzorgers en in geval van problemen is het goed de mentor hier snel van op de hoogte te stellen. Is er sprake van een probleem rond dyslexie, dan kan eveneens de dyslexiecoördinator via mail benaderd worden.

Vakdocent

De namen van leerlingen met een dyslexieverklaring op BC Broekhin zijn opgenomen in een centrale faciliteitenlijst, die voor docenten te allen tijde raadpleegbaar is. Deze lijst wordt continu geactualiseerd. Bij aanvang van het schooljaar worden vakdocenten geïnformeerd over de aanwezigheid van dyslectische leerlingen in hun klassen. Het is belangrijk dat docenten hiervan bewust zijn en dat zij - waar nodig - hulp bieden. De problemen van dyslectische leerlingen uiten zich bij elk individu anders.

Dyslexiecoördinator

Op BC Broekhin regelt de dyslexiecoördinator - vaak in samenwerking met de ict-medewerker - de faciliteiten voor de dyslectische leerlingen en is tevens het aanspreekpunt als ze ergens tegenaan lopen of als er een wijziging in de facilitering gewenst wordt.

Orthopedagoog

Wanneer een leerling extra hulp nodig heeft of er vermoedens zijn van dyslexie, zal de orthopedagoog betrokken

worden. De orthopedagoog kan bij vermoedens van dyslexie een dyslexiescreening doen. Er zal een korte vragenlijst worden gestuurd door de mentor, waardoor de orthopedagoog kan inschatten of een screening zinvol is. Daarna wordt er een persoonlijke afspraak gemaakt met de leerling om de screening uit te voeren. Op basis van de screening kan de orthopedagoog een leerling doorverwijzen voor een onderzoek (zie voor verdere info het hoofdstuk dyslexiescreening, blz 9.).

Teamleider/leerlingcoördinator

De teamleider is net als alle anderen op de hoogte van de leerlingen met dyslexie binnen zijn/haar team. Wanneer ouders voor hun kind dispensatie wensen, wordt dit - op voorwaarde dat dit ook wettelijk is toegestaan - overlegd met de teamleider.

Compensatie

Op BC Broekhin gelden voor dyslectische leerlingen de volgende afspraken:

- BC Broekhin werkt niet met dyslexiepasjes; alle docenten weten immers wie in hun klas dyslectisch is. Wel wordt leerlingen aangeraden een D bovenaan hun toets te schrijven.
- Alle taaldocenten gaan soepel om met fouten in de spelling en bepaalde formuleringen. De sectie maakt hier - zonodig samen met de dyslexiecoördinator - afspraken over. Bij het examen Nederlands dienen de docenten zich aan de beoordelingsregels te houden: een soepeler beoordeling is dan niet mogelijk.
- Leerlingen hebben in principe recht op 10 minuten extra tijd bij overhoringen en proefwerken die een lesuur in beslag nemen. Indien er geen mogelijkheid is om de leerlingen meer tijd te geven (bijv. bij toetsen tijdens de vakles), geldt de regel dat ze minder opdrachten hoeven te maken of dat er een andere normering wordt gehanteerd. Het is dus van belang dat de vakdocent dit voorafgaand aan de toets goed met de leerlingen communiceert.
- Tijdens de toetsweken kan de extra tijd worden gegarandeerd. Ook dan krijgen dyslectische leerlingen 10 minuten extra bij een toets van een lesuur. Voor toetsen die twee lesuren duren, is er een verlenging van 15 minuten en bij toetsen van drie lesuren geldt een verlenging van 20 minuten.
- Bij het eindexamen geldt standaard een verlenging van 30 minuten.

Een aantal dyslectische leerlingen heeft baat bij auditieve ondersteuning. Deze leerlingen krijgen de mogelijkheid te gaan werken met gesproken lesboeken. In de eerste weken van het schooljaar inventariseert de dyslexiecoördinator samen met de leerling voor welke vakken er audioboeken nodig zijn. Indien deze beschikbaar zijn bij Dedicon, worden ze door de coördinator besteld, waarna de leerling de boeken zelf dient te downloaden.

Dyslectische leerlingen kunnen gebruikmaken van het spraaksyntheseprogramma TextAid voor de functies voorlezen en schrijven. In de eerste weken na de start van het schooljaar wordt met elke dyslectische leerling geïnterviewd of er behoefte is aan het gebruik van dit programma. Nieuwe leerlingen ontvangen dan een eigen TextAid-account en kunnen onder begeleiding oefenen met de software.

Wanneer leerlingen voor één of meerdere vakken gebruik willen maken van TextAid, worden de docenten hiervan op de hoogte gebracht zodat zij de toetsen in het programma kunnen klaarzetten. Elk jaar wordt het formulier voor het gebruik van TextAid samen met de leerling en de ouders opnieuw ingevuld, omdat behoeften en vakken kunnen veranderen. Uiteraard zijn wijzigingen gedurende het schooljaar ook altijd mogelijk.

Dyslexiescreening

Wanneer school of ouders/verzorgers vermoedens hebben van dyslexie, wordt er een vaste procedure doorlopen. De aanvraag voor deze procedure kan vanuit school, de leerlingen of de ouders/verzorgers komen.

- 1) Wanneer een van de betrokken partijen vermoedens heeft van dyslexie, wordt dit aangegeven bij de mentor.
- 2) De mentor doet navraag bij de vakdocenten en stuurt naar ouders een vragenlijst om meer informatie in te winnen.
- 3) De mentor vraagt een dyslexiescreening aan bij de dyslexiecoördinator of rechtstreeks bij de orthopedagoog. Wanneer de orthopedagoog de inschatting maakt dat een screening zinvol is, wordt er een persoonlijke afspraak gemaakt met de leerling.

Het screeningsonderzoek bestaat uit:

- 1) Kort gesprek met de leerling waarin gevraagd wordt waar de leerling zelf tegenaan loopt + analyse van de ingevulde vragenlijst door ouders.
- 2) Twee leestesten en één dictee, waarmee het niveau van technisch lezen en spellen in kaart wordt gebracht.

De screening duurt ongeveer een half uur.

Aan de hand van deze screening volgt er verslaglegging. Daarna wordt door de orthopedagoog geadviseerd of er meer onderzoek nodig is en een leerling moet worden doorverwezen. De verslaglegging wordt naar ouders en leerling doorgestuurd per mail. Wanneer er nog vragen zijn over het verslag, kan er een belafpraak gemaakt worden om deze te bespreken.